

seurant) Ljusets fiende, hatare af allmän upplysning. [Obsc —.]

OBSKURANTISM, åbbskurantti'ssm, m. sing. Hat till allmän upplysning; åsigtan, att allmän upplysning är skadlig, jemte dermed förenade bemödanden att motverka densamma. [Obsc —.]

OBSTINAT, åbbsstinåt, a. 1. (lat. *Obstinatus*) Halsstarrig, tredsk, gensträfvig.

OBSTRUERA, åbbsstruëra, v. a. 1. (lat. *Obstruere*) Förstoppa, orsaka förstoppning. — *O-d*, part. pass. Brukas som adj. o. subst. i bem.: Förstoppad, hårdlifvad.

OBSTRUKTION, åbbsstrucktschón, f. 5. Förstoppning.

OBUDEN, a. 2. neutr. — *et.* Se *Oombedd*. — 2) Se *Objuden*.

OBUNDEN, a. 2. neutr. — *et.* 1) Ej bunden. *En o. hund*. — 2) Ej förbunden, ej förpligtigad. *O. af några löften*. — 3) (fig.) *O. stil*, prosa.

OBYGD, f. 5. Obebyggd ort, öken, ödemark.

OBYTT, a. 1. Oskiftad, odelad. Brukas nästan endast i uttrycket: *Hafva något o. med, hafva en tvist med någon. De ha alltid något o. med hearandra*, ligga alltjemt i delo med hvarandra. *Jag har ingenting o. med honom*, ingenting med honom att skaffa.

OBÅKA SIG, v. r. 1. (pop.) Göra häftiga eller löjliga åtbörder, utkläda sig på ett löjligt, narraktigt eller ovanligt sätt. [Åbåka.]

OBÅKE, öbå'ke, n. 4. (pop.) 1) Ofantlig, ofatt massa; hvad som är öfvermåttan stort och groft. Kan äfv. sägas om människor. *Ett o. till karl*. — 2) Stygg, elak, plågsam människa; äfv. en som gerna obåkar sig. *Ditt o.!*

Anm. Torde egentl. betyda: Troll, spöke, hvilka betydelse i Östgötaspråket ännu bibehålla sig.

OBÅKLIG, a. 2. Öfvermåttan stor, öfvermåttan klumpig, ofatt. *En o. jätte*. — *Obåklighet*, f. 3.

OBÅKLIGT, adv. I högsta måtto klumpigt.

OBÄNDIG, a. 2. Som ej lätt låter bända, böja sig. Se *Oregerlig*, *Ostyrig*, *Halsstarrig*. — *Obändighet*, f. 5. — *Obändigt*, adv.

OBÖJLIG, a. 2. Ej böjlig: 1) (om sak) Som ej låter böja sig. — 2) (om människor) a) Som ej låter leda, lära, rätta sig. — b) Som ej låter öfvertala sig att afstå från sin föresats.

OBÖJLIGHET, f. 5. Egenskapen att vara oböjlig.

OBÖJLIGT, adv. På ett oböjligt sätt, utan att låta böja sig. *O. envis*.

OCEAN, oscän, m. 5. (grek. *Okeanos*) 1) Verldshaf. — 2) (fig.) Brukas, för att uttrycka någonting obegränsadt, oändligt, t. ex.: *En o. af ljus. Öknen är en o. af sand*.

OCCIDENT, åcksidä'nt, m. (från lat.) 1) Vestra verldstrakten. — 2) De af södra Europas länder, som hörde till vestromerska kejsardömet. — 3) Alla länder i vester om det europeiska Turkiet, således hela det kristliga Europa.

OCCIDENTALISK, åcksidännatli'ssk, a. 2. Som tillhör eller har afseende på occidenten.

OCH, åck, konj. 1) Tjenar att sammanbinda ord och delar af en mening. *Far o. mor. Liten o. god. Gå två o. två, två i sender. Några o. trettio. Han steg upp o. gick. Man uppdokade en historia för honom, o. han trodde den*. — *Syn.* Samt. — 2) Svarar stundom emot infinitiv och gerundium, t. ex.: *Gå o. säg honom. Var god o. sitt. Kom o. se. Sitta o. spisa. Han går o. mallrar*.

OCHRA, se *Ockra*.

OCHRISTLIG, m. fl., se *Okristlig*.

OCK, åck, konj. Se *Äfven*. *Så o. med tinom anda. Detta är o. en villfarelse. Eho det o. vara må. Ehvad man o. må säga*.

OCKER, n. sing. Oskäligen räntas betingande vid lån. *Lefva af o.* — *Syn.* Procenteri.

OCKERAKTIG, a. 2. Fallen för att ockra.

OCKERGUL, a. 2. Af samma gula färg som gulockra.

OCKLA, f. 1. En art Lax med nästan hvitt kött. Salmo Ocla.

OCKRA, f. sing. (t. *Ocher*) Allmän benämning på flera färgande metalloxyder. Se vidare *Jernockra*, *Gulockra*, m. fl.

OCKRA, v. n. 1. 1) Taga oskäligen ränta. *Lefva af att o.* — *Syn.* Procenta. — 2) Draga oskäligen vinst af person eller sak. *O. på någon*. — *Ockrande*, n. 4.

OCKRARE, m. 5. En, som drifver ocker. — *Syn.* Procentare.

OCKSÅ, åckså' o. åckså', konj. Se *Äfven*. *Jag kommer, han o. Nu reser han; o. är tiden inne*.

OCKUPATION, åckupatschón, f. 5. 1) Besittningstagande. — 2) Intagning, bemäktigande. — 3) Sysselsättning. [Occu —.]

OCKUPERA, åckupëra, v. a. 1. 1) Taga i besittning. — 2) Bemäktiga sig, intaga, besätta. — 3) Sysselsätta. — *O. sig*, v. r. Sysselsätta sig. *O. sig med något*. — *Ockuperande*, n. 4. o. *Ockupering*, f. 2.

ODAL, n. sing. (i fornspråket) Egendom, den man sjelf äger, ej innehar af andra. Sjelfägande besittning. Af *Od*, egendom. — *Allod* är blott en omkastning af stafvelsorna i detta ord. — *S. O-egenskap*.

ODALBONDE, odålbónnde, m. 3. pl. — *bönder*. Bonde, som sjelf rår om sin jord.

ODALBOREN, a. 2. neutr. — *et.* Född odalmän.

ODALFRIHET, f. 5. Den skattefrihet, ett odalgods åtnjuter.

ODALGODS, n. 5. Arfvegods, som ej innehafves under länsförbindelse, utan med full ägande rätt.

ODALGRUFVA, f. 1. Benämning på de äldsta grufvorna i riket.

ODALISK, --'ssk, f. 5. Kvinna i turkiska kejsarens seralj, hvilken ej vunnit rangen af sultaninna.

ODALJORD, f. 2. (kameral.) Jordstycke, som fordom blifvit undanköpt ifrån ett hemman, till köparens everdeliga ägo, och som, utan att utgöra något hemmantal, likväl vid skiften behandlas såsom ägande ett visst sådant, samt belagd med ordinarie jordränta. — *Syn.* Odaltorp, Skattetorp, Skattlagd utjord.

ODALMÄN, m. 3. pl. — *män*. Fri jordägare.

ODALQVARN, f. 2. Qvarn, som hör under ett odalgods; äfv. skattfri qvarn.

ODALRÄNTA, f. 1. Se *Jordeboksränta*.

ODALRÄTT, m. sing. (i fråga om jord) Frihet ifrån länsförbindelse.

ODALÄNG, f. 2. Gammal äng.

ODE, öde, f. 5. ell. n. 4. (grek. ord, som egentl. betyder: sång) 1) (hos de Gamle) Lyrisk dikt, som företrädesvis lämpade sig för sång. — 2) (i nyare tider) Lyrisk dikt, hvaruti viktiga ämnen med poetisk hänförelse besjungas.

ODELBAR, ö-dél-bår, a. 2. I. Som ej kan delas. — *Odelbarhet*, f. 3. — *Odelbart*, adv.